



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt IX. Quæ sit ea Lex quam Iacobus Legem libertatis appellauit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46059)

Sunt, qui veraciter iusti vocantur? & quomodo in iis non iam peccatum, sed iustitia regnat? quomodo per Spiritum Christi, iustitia Legis impletur in nobis? Quiserit tandem, qui in spiritu seminet, ut metat de spiritu vitam æternam? quomodo alia tam multa vera sunt, quæ supra commemorauimus? Quæ postremò libertas erit homini Christiano, in tanta peccato seruiendi necessitate? Nempe (ait) quia etsi in perpetuo peccato sumus, perpetuam donat ille remissionem: etsi iniusti & serui peccati, nos ille iustos deputat, habetque liberorum loco. Hæc igitur, iuxta prodigiosam illam hæresim, commentitia, falsa, absurda, planeque impossibilis, & omnino nulla nostra libertas est.

CAPVT IX.

Que sit ea Lex quam Iacobus Legem libertatis appellauit.

TESTIS porrò est Augustinus, propter eorum sententiam, qui fidem, neglectis operibus, ad salutem sufficere prædicarent, Epistolas Petri, Ioannis, Iacobi, Iudæ fuisse conscriptas; easque contra perniciosam adedò opinionem, maximè intentionem dirigere; ut vehementer adstruât, fidem sine operibus nihil prodesse: sicut etiam ipse Paulus non quamlibet fidem, qua in Deum creditur, sed eam salubrem, planeque Euangelicam definiuit, cuius opera ex dilectione procedunt. Et fides, inquit, quæ per dilectionem operatur. vnde illam fidem quæ sufficere ad salutem quibusdã videtur, ita prodesse nihil asseuerat: ut dicat, Si habeam omnem fidem, ita ut montes transferam, charitatem autem non habeam, nihil sum. Idcirco in secunda Epistola Petrus, cum ad vitæ & morum sanctitatem hortaretur, mundumque istum transiturum pronüciaret, cælos verò nouos, & terram nouam exspectari,

Cap. 14. lib. de fide & operibus.

Gal. 5.

2. Pet. 3.

spectari, quæ iustis inhabitanda tradetur: vt ex hoc at-
 tenderent quemadmodum eos viuere oporteret, quo
 fierent ea habitatione digni. His ergo, inquit, omnibus
 pereuntibus, quales oportet vos esse in sanctis conuer-
 sationibus & pietatibus, exspectantes & properantes
 in aduentum diei Domini: per quem cæli arden-
 tes soluentur, & elementa ignis ardore tabescent? Iacobus
 verò vsque ad eò se huic errori infestum esse declarat,
 vt eos qui sapiant fidem sine operibus valere ad salu-
 tem, dæmonibus comparet, dicens: Tu credis quoni-
 vnus est Deus? Bene facis: & dæmones credunt & cõ-
 tremiscunt. Quid veriùs, breuiùs, vehementiùs dici
 potuit? Sed apertiùs, Quid proderit, inquit, fratres
 mei, si fidem quis dicat se habere, opera autem nõ ha-
 beat? nunquid poterit fides saluare eum? Pronunciat
 quoque fidem sine operibus mortuam esse, similem
 videri corpori, à quo sit animus morte auulsus. Deni-
 que & libertatis meminit, sicut Petrus, quòd hanc illi
 prætenderent ad licentiam perfidorum morum pro-
 pugnamdam. Nunquid igitur libertatem in eo sitam
 definierit, vt opera non necessaria crederentur, aut
 Legis vinculo constricti nullo iusti tenerentur? vide-
 mus. Quapropter, inquit, abijcientes omnem immu-
 ditatem, suscipite insitum verbum. Quid autem esset
 insitum verbum suscipere, ne id in sola cognitionis
 perceptione poneretur, indicauit verbis consequenti-
 bus: Estote autem factores verbi, & non auditores tan-
 tùm, fallentes vosmetipsos. Quia si quis auditor est
 verbi, & non factor, hic comparabitur viro conside-
 ranti vultum natiuitatis suæ in speculo. Considerauit
 enim se, & abiit, & statim oblitus est qualis fuerit.
 Qui autem perspexerit in Lege perfectæ libertatis, &
 permanferit in ea, non auditor obliuiosus factus, sed
 factor operis; hic beatus in facto suo erit. Quo loco,
 quamquã manifesta Apostoli doctrina sit, opera cum

fide

fide coniuncta esse debere, si quis sapienter sibi prospicere ad salutem velit: tamen quæ sit Lex libertatis, meritò inquiritur. Non enim significatum esse Decalogū, ex eo videri cuiquam possit, quòd & veteris Testamenti filij hunc acceperint, qui tamen non libertatis, sed seruitutis potiùs legem accepisse videantur. Neque aliam Apostolus literam vult intelligi, cum ait: Litera occidit, spiritus autè viuificat; quàm ipsum Decalogū, inquit Augustinus, in duabus illis tabulis scriptum. Literam igitur occidentem, num potest videri vocasse Legem libertatis? Verùm nihil obstat, quo minùs eadem Lex Decalogi, & seruitutis sit propter timorem: & libertatis, propter dilectionem adiunctam, ex qua libenter ac liberaliter impleatur. Ut enim Nouum Testamentum scriptura dicit propter nouitatem spiritus, quæ hominem nouum sanat à vitio vetustatis; ita propter veram animorum quæ ad sit libertatè, Lex videri queat appellata libertatis. Quia verò vbi spiritus Domini, ibi libertas est: cur non eadem Lex esse putetur quæ hîc dicitur libertatis, alio verò loco, Lex spiritus vitæ? de qua scribit Apostolus ad Romanos: Lex enim spiritus vitæ in Christo Iesu, liberauit me à lege peccati & mortis. Lex autem hæc, non illa est extrinsecus posita, qua iniusti terrentur: sed intrinsecus data, qua iustificarentur. Lex ergo Dei, inquit Augustinus, est charitas. huic prudentia carnis non est subiecta: neque enim potest: sed ad hanc prudentiam carnis terrendam, cum in tabulis scribuntur opera charitatis; lex est operum, & litera occidēs prauaricatore. Cum autem ipsa charitas diffunditur in corde credentium, lex est fidei & spiritus viuificans dilectorem. Lex igitur hæc spiritus viuificantis, siue lex ipsa charitatis, liberauit me, inquit Apostolus, à lege peccati & mortis. Liberauit autem quomodo? nisi quia eius reatum peccatorū omnium remissione dissol-

Cap. 14. de
spiritu & li-
tera.

Aug. cap. 20.
de spiritu &
litera.

Rom. 8.

Lib. de spiritu
& litera c. 27.

dissoluit? ut quamuis adhuc maneat, & de die in diem magis magisque minuatur, in peccatum tamen non imputetur? In quibus verbis non ait August. manere peccatum, & non imputari: sed manere legem peccati id est, concupiscentiam: verum ad eum modum imminutam, ut non dominetur, neque peccati rationem iam habeat quod imputari possit ad poenam. Ac rursum, ne intelligere putaretur in eo qui sic esset per vitam Spiritum liberatus, manere violationem Legis, quae tamen propter libertatem non imputaretur ad supplicium; attende quam subiungat libertatis huius rationem. Iterum enim interrogans: Quomodo, inquit, liberavit, nisi quia per hanc iustificatio Legis impletur in nobis, qui non secundum carnem, sed secundum Spiritum ambulamus? hoc enim subiunxit Apostolus ostendens quonam modo eum Lex spiritus a lege peccati mortisque liberasset. Nam quod impossibile erat legi, inquit, in quo infirmabatur per carnem, Deus Filium suum mittens in similitudinem carnis peccati, & de peccato damnavit peccatum in carne, ut iustificatio Legis impleretur in nobis, qui non secundum carnem ambulamus, sed secundum Spiritum. Hanc igitur ipsam Legem vivificantis Spiritus, cur non iure Libertatis esse arbitremur: quae hominem verè liberum efficiat, vinculis peccati solutis ac mortis? ut si veteri Lex eadem nova dicitur, propterea quod hominem interiore renouet, ut fiat quod praecipit Apostolus Renouamini spiritu mentis vestrae, & induite novum hominem, qui secundum Deum creatus est in iustitia & sanctitate veritatis: ita ipsa quoque Lex libertatis appellatur, quod verè afferat animis nostris libertatem qua de manu inimicorum nostrorum liberati, Dominum nostro liberaliter libenterque seruiamus in sanctitate & iustitia coram ipso, omnibus diebus nostris: haec igitur est Lex libertatis, non seruitutis: quia charitatis virtus

ratis vtiq; non timoris, inquit Augustinus. de qua & Iacobus Apostolus ait: Qui autem perspexerit in Legem perfectæ libertatis. Et tanquam exponens quid dixerit, perspicere in legem perfectæ libertatis; adiungit: non auditor videlicet obliuiosus factus, sed factor operis, hic beatus in facto suo erit. Perspicit igitur in legem libertatis perfectæ, qui non modò quid faciendum fugiendum ve sit, ex Lege cognoscit: verumetiam quod didicerit, operatione exequitur. Ex quo intelligitur absurdè eos facere, qui libertatis Lege ad tollendam operum necessitatem, seu diuinę Legis obligationem abutuntur, cùm Lex ipsa libertatis, opera secum afferat, neque sine operibus aut reuera constare, aut concipi animo possit. hanc qui accepit, tantum abest, vt ei sit integrum non obtemperare præcepto Legis, vt per eam necessariò impleat Legem. Plenitudo enim Legis dilectio est: & qui diligit proximum, Legem impleuit. Veruntamen quia subinde iustus labitur, & insidiantem semper concupiscentiæ plusculum acquiescit: hac ipsa libertatis Lege postulat à Deo misericordiam, quam vt impetret faciliùs, non negligit opera misericordiæ: vt dum eum cõserui sui miseret, à comuni Domino faciliùs misericordiam consequatur. Beati enim misericordes, quoniam ipsi misericordiam

Matthai 9.

consequentur. Hinc apud eundem Apostolum & illa sunt de Lege libertatis: Sic loquimini & sic facite sicut per Legem libertatis incipiētes iudicari: quæ videlicet ita Legem Dei obseruat, vt tamen, quia sine peccatis hæc vita non ducitur, misericordiæ operibus iudicis clementiam sibi conciliare conetur. Iudicium enim sine misericordia, illi qui non fecit misericordiam. Quamquam & ipsum nouum Testamentum, secundum quod promissa tribuitur charitas & misericordia ijs qui fecerunt misericordiã, possit per Legem libertatis intelligi. hæc enim misericordię & gratiæ Lex est,

secun-

Psal. 102.

secundum quam & remissionem peccatorum hic per fructus poenitentiae dignos peccator expectat; & iustus effectus, misericordiam sibi pollicetur ab eo iudice, de quo scriptum est: Qui coronat te in misericordia & miseratione. Vetus vero Testamentum, Lex erat iustitiae & seruitutis, poenas sine misericordia graues deposcens, si Legem non seruasses, neque vllum praebens satis efficax remedium ad conciliandam sibi iudicis misericordiam, si forte, vt est humana fragilitas, deliquisses. Vnde beatus Augustinus ad illud Psal. 129. Propter Legem tuam sustinui te Domine: Quam inquit, legem? quae reos facit? data est enim Lex sancta, iusta, bona, Iudaica; sed reos eos potuit facere: non data est Lex quae posset viuificare. Lex data est quae terreat & constringat in reatum: & non soluit Lex a peccatis, sed ostendit peccata. Est ergo Lex misericordiae Dei, Lex propitiationis Dei. Illa timoris fuit. Est alia Lex charitatis, quae delet praeterita, admonet de futuris. In ipsis monitis, si quid forte titubauero, dedit mihi remedium, quo te orem, dicens: Dimitte nobis debita nostra, sicut & nos dimittimus. hanc legem statuerunt mihi, vt quomodo dimitto, dimittatur: & inuicem onera portando, adimpleatur Lex Christi. haec itaque Lex est libertatis, secundum quam sustinentes atque expectantes Domini misericordiam, de peccatis nostris ac necessitatibus liberamur.

CAPVT X.

Liberine fuerint veteris Testamenti sancti, qui Iudaicae Legis ceremonias obseruare tenerentur.

Hoc igitur satis, quantum arbitror, doctum, & minimè Christianam aut impediri aut immutari libertatem, quod diuinæ Legis vinculis ac obligatione tenamur. quin potius hominis animum, tum